

На основу члана 72. Закона о туризму ("Службени гласник РС", број 45/05),
Министар трговине, туризма и услуга доноси

Правилник о програму и начину полагања стручног испита за туристичког водича

*Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр.
110/2005 од 12.12.2005. године.*

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се програм и начин полагања стручног испита за туристичког водича.

Члан 2.

Стручни испит за туристичког водича (у даљем тексту: стручни испит) састоји се од усменог дела испита и практичног дела испита.

II. ПРОГРАМ И ГРАДИВО СТРУЧНОГ ИСПИТА

1. Програм и градиво усменог дела стручног испита

Члан 3.

Усмени део стручног испита полаже се по програму који обухвата следеће предмете:

- 1) Основи туризма;
- 2) Туристички ресурси;
- 3) Агенцијско и хотелијерско пословање;
- 4) Туристичка политика и прописи у туризму;
- 5) Водичка служба у туризму;
- 6) Национална историја;
- 7) Страни језик.

Члан 4.

Предмет Основи туризма обухвата следеће градиво: појам туризма и видови туризма; функције туризма; основне карактеристике развоја туризма; основне карактеристике епоха развоја туризма; савремене тенденције у међународном туризму; глобална туристичка кретања; појам услуга и услужних делатности у туризму; основни фактори развоја туризма; дефинисање потрошача у туризму; врсте туристичких путовања; карактеристике туристичког тржишта; специфичности туристичке понуде и тражње; хетерогеност туристичких кретања; дефинисање појма туристичких мотива и њихове карактеристике; основне функције туризма; значај и улога маркетинга у туризму; загађење и туристички развој; појам и значај одрживог развоја туризма; важнији трендови у туризму.

Члан 5.

Предмет Туристички ресурси обухвата област природних ресурса и област културних ресурса.

Област Природни ресурси обухвата следеће градиво: саобраћајно-географски положај и границе Србије и државне заједнице Србија и Црна Гора; туристички положај Србије;

природни потенцијали за развој туризма Србије; геоморфолошки туристички ресурси; хидролошки ресурси; термоминералне воде Србије; клима као туристички ресурс; флора и фауна као туристички ресурс; антропогени туристички ресурси (етнографски, уметнички и амбијентални); градски туристички центри; планински туристички центри; бањски туристички центри; сеоски туризам; конгресни туризам; транзитни туризам; наутички туризам; бањски туризам; спортски и манифестациони туризам; туризам посебних интересовања; заштита животне средине и национални паркови.

Област Културни ресурси обухвата следеће градиво: основна обележја стваралаштва и утицај на нашу културу; праисторијске и античке уметности; романска и готска уметност; исламска уметност; барок; уметности 19. века; савремено културно и уметничко стваралаштво; монументално сликарство у средњовековној Србији; средњовековна уметност Косова; споменици рашке школе; споменици моравске школе; средњовековни манастири; фрушкогорски манастири; манастири Овчарско-Кабларске клисуре; хуманизам и ренесанса; тврђаве на Дунаву; правци у модерној уметности; облици фолклорног стваралаштва.

Члан 6.

Предмет Агенцијско и хотелијерско пословање у туризму обухвата следеће градиво: настанак и развој туристичких агенција; савремене тенденције пословања туристичких агенција; врсте туристичких агенција; функције агенција на туристичком тржишту; настанак и развој организатора путовања; туристички аранжмани; хотелијерство као привредна делатност; тржишне основе пословања у хотелијерству; општи приступ класификацији и категоризацији објеката; пословна сарадња хотелијера и туристичких агенција; међународни ланци хотела; мала и средња предузећа у хотелијерству.

Члан 7.

Предмет Туристичка политика и прописи у туризму обухвата следеће градиво: основни инструменти туристичке политике; основни системски прописи и мере економске политике Републике од значаја за пословање и кретање у туризму.

Члан 8.

Предмет Водичка служба у туризму обухвата следеће градиво: место и улога информативне службе у туризму; карактеристике информативно-пропагандне делатности у туризму; комуникације у туризму; место и улога туристичких водича у реализацији туристичких аранжмана; специфичности рада туристичких водича; методологија рада туристичких водича; документација при реализацији туристичких аранжмана; непредвиђене ситуације у раду туристичких водича; понашање и етика у раду туристичких водича; коришћење савремене технологије у раду туристичких водича; вештина вођења.

Члан 9.

Предмет Национална историја обухвата следеће градиво: периодизација праисторије; камено доба на Балкану; бронзано и гвоздено доба на тлу Србије; грчка античка култура и римско доба на Балкану; порекло Словена, њихове сеобе и досељавање Словена; хришћанизација Словена; најстарије српске кнежевине; настанак глагољице и ћирилице; Србија у 11. и 12. веку; стварање српске државе; Стефан Немања и његово доба; Свети Сава живот и дело; стицање међународне независности Србије; настанак, развој и значај српске православне цркве; турска освајања Балкана; Косовска битка; балканске земље под турском влашћу; обнова Пећке патријаршије и њен значај; узроци, почетак и ток Првог српског устанка; почетак и ток Другог српског устанка; стицање међународне независности Србије; Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца; династија Карађорђевића; династија Обреновића; Први и Други балкански рат; Први светски рат; учешће Југославије у Другом светском рату; стварање и развој послератне Југославије (ФНРЈ, СФРЈ и СРЈ); стварање државне заједнице Србија и Црна Гора.

Члан 10.

Предмет Страни језик обухвата активно знање страног језика.

2. Програм и градиво практичног дела стручног испита

Члан 11.

Практични део стручног испита обухвата вођење туристичке групе правцем - итинерером који утврди Комисија за полагање стручног испита за туристичког водича (у даљем тексту: Комисија).

III. НАЧИН ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Члан 12.

Стручни испит полаже се пред Комисијом коју образује министар надлежан за послове туризма (у даљем тексту: министар).

Комисија се састоји од председника и осам чланова, који имају заменике.

Председник и чланови Комисије су испитивачи за одређене предмете.

На предлог председника Комисије, могу се именовати испитивачи ван састава Комисије, о чему министар доноси посебно решење.

Члан 13.

Председник, чланови и испитивачи у Комисији морају имати најмање високу школску спрему из области којој припада предмет који испитују.

Члан 14.

Кандидати све предмете стручног испита полажу усмено, осим страног језика који полажу и писмено.

Члан 15.

Министарство надлежно за послове туризма најмање једном годишње расписује оглас на који се могу пријавити заинтересовани за полагање стручног испита за туристичког водича.

Оглас из става 1. овог члана нарочито садржи: предмет огласа; датум полагања стручног испита; рокове за подношење пријава; садржину пријаве; доказе који се подносе уз пријаву; износ трошкова полагања стручног испита; број рачуна на који се уплаћује износ трошкова полагања стручног испита и друге податке.

Члан 16.

Трошкове полагања стручног испита, као и трошкове полагања поправног испита сноси лице које полаже стручни испит (у даљем тексту: кандидат).

Председнику, члановима Комисије, испитивачима, секретару и њиховим заменицима припада накнада за рад у Комисији, чија се висина одређује решењем о њеном образовању.

Члан 17.

Писмена пријава за полагање стручног испита садржи:

- 1) име, очево име и презиме кандидата;
- 2) датум и место рођења кандидата;
- 3) врста школске спреме и смер који је кандидат завршио;
- 4) страни језик који кандидат жели да полаже.

Уз пријаву кандидат прилаже доказе о испуњавању услова из члана 69. став 1. Закона о туризму.

Члан 18.

Кандидату се на његов захтев може одобрити полагање више страних језика.

Страни језици чије се полагање, у смислу става 1. овог члана, додатно одобри могу се полагати накнадно.

Члан 19.

Успех кандидата за сваки предмет изражава се оценом од 2 до 5.

Успех кандидата на стручном испиту оцењује се описном оценом "положио" или "није положио".

Коначан успех кандидата на стручном испиту утврђује Комисија.

Члан 20.

Кандидат који не покаже довољан успех из највише два предмета из члана 2. овог правилника може полагати поправни испит.

Ако кандидат покаже слаб успех из три или више предмета сматра се да није положио стручни испит.

Сматра се да је кандидат положио практични део стручног испита ако је показао способност самосталног вођења туристичке групе.

Поправни испит организује се у року који не може бити краћи од месец дана нити дужи од три месеца рачунајући од дана полагања стручног испита.

Ако кандидат не буде позитивно оцењен на поправном испиту, сматра се да није положио стручни испит.

Члан 21.

Започето полагање стручног испита може се одложити ако је кандидат због болести или других оправданих разлога био спречен да настави полагање стручног испита.

Комисија доноси одлуку о одлагању стручног испита.

Члан 22.

О полагању стручног испита води се записник у који се уносе подаци о саставу Комисије, кандидату, садржини полагања стручног испита и добијеној оцени кандидата.

Записник потписују председник, чланови Комисије и секретар.

Члан 23.

На основу записника о полагању стручног испита, кандидату се издаје уверење о положеном стручном испиту.

Уверење садржи:

- 1) назив министарства које издаје уверење;
- 2) пропис на основу кога се издаје уверење;
- 3) име, презиме, датум и место рођења кандидата;
- 4) страни језик / језици;
- 5) датум издавања уверења и број уверења.

Члан 24.

За припрему полагања стручног испита за туристичког водича користе се следећи правни извори и литература:

1) Правни извори:

- Устав Републике Србије ("Службени гласник РС", број 1/90);
- Уставна повеља државне заједнице Србија и Црна Гора ("Службени лист СЦГ", бр. 1/03 и 26/05);
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", број 45/05);
- Закон о бањама ("Службени гласник РС", број 80/92);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95 и 135/04);
- Закон о националним парковима ("Службени гласник РС", бр. 39/93, 44/93, 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05).

2) Литература:

- Економика туризма, С. Унковић и Б. Зечевић;
- Основе туризма, О. Бакић, М. Николић и М. Бакић;
- Савремена кретања на туристичком тржишту, С. Унковић, К. Чачић и О. Бакић;
- Национална историја, Б. Вујовић;

- Историја уметности, Б. Вујовић;
- Историја уметности, Х. Џенсон;
- Агенцијско-хотелијерско пословање, група аутора;
- Водичка служба у туризму, С. Штетић;
- Пословање хотелских предузећа, К. Чачић;
- Маркетинг у туризму, О. Бакић,
- Право у туризму, М. Скакун.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о програму и начину полагања стручног испита за туристичког водича ("Службени гласник РС", број 57/94).

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-127/2005-04

У Београду, 6. децембра 2005. године

Министар,
проф. др **Бојан Димитријевић**, с.р.